

Αριθ. 22 / 1 / 2024

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργού Επικρατείας «Ισότητα στον πολιτικό γάμο, τροποποίηση του Αστικού Κώδικα και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Εισάγονται ρυθμίσεις στην ελληνική έννομη τάξη για τη διασφάλιση της ισότητας, με την επέκταση της δυνατότητας σύναψης γάμου και μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου καθώς και με την ενίσχυση της προστασίας από διακρίσεις.
(άρθρα 1 – 2)

2.α. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του Αστικού Κώδικα (ΑΚ, π.δ.456/1984) για την προσαρμογή σχετικά με τα προαναφερόμενα και συγκεκριμένα:

- Ορίζεται ρητά ότι ο γάμος συνάπτεται μεταξύ δύο προσώπων διαφορετικού ή ίδιου φύλου.

- Σε περίπτωση παράλειψης των γονέων να δηλώσουν το επώνυμο των τέκνων τους, τα τέκνα έχουν σύνθετο επώνυμο αποτελούμενο από το επώνυμο και των δύο γονέων τους.

β. Τροποποιείται, επίσης, ο ν.344/1976 περί ληξιαρχικών πράξεων και ορίζεται πλέον υπόχρεος προς δήλωση των γεννήσεων καθένας εκ των γονέων (αντί του πατέρα, που ισχύει).
(άρθρα 3 – 5)

3. Εισάγονται ρυθμίσεις στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ.80/1982), στον ν.5078/2023 περί αναμόρφωσης της επαγγελματικής ασφάλισης και εκσυγχρονισμού της ασφαλιστικής νομοθεσίας καθώς και στον Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν.3528/2007) και στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007), που αποβλέπουν στην επέκταση των προβλεπόμενων παροχών και προνομίων και σε ομόφυλους συζύγους, σε περίπτωση απόκτησης κοινού παιδιού. Ειδικότερα:

α. Προβλέπεται η χορήγηση στον δικαιούχο γονέα, ο οποίος καθορίζεται με κοινή δήλωση των συζύγων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες ή τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά περίπτωση:

- της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας καθώς και της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας, διάρκειας μέχρι επτά (7) μηνών,
- της άδειας πατρότητας δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών κατά τη γέννηση του τέκνου του,
- της άδειας μητρότητας δεκαεπτά (17) εβδομάδων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Χορηγείται, επίσης, η προβλεπόμενη προστασία από την απόλυση κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και για το οριζόμενο διάστημα μετά τον τοκετό, μόνο στις εργαζόμενες που κυοφορούν και γεννούν το κοινό τέκνο, μετά από δήλωση προς τους εργοδότες για το ποιος γονέας θα κάνει χρήση της προστασίας αυτής.

γ. Για τους συζύγους του ίδιου φύλου που αποκτούν κοινό παιδί και έχουν την ιδιότητα του δημοσίου και δημοτικού υπαλλήλου, καθορίζεται, κατόπιν σχετικής δήλωσής τους στην οικεία υπηρεσία, ο γονέας που θα κάνει χρήση της ειδικής άδειας δεκατεσσάρων (14) ημερών, κατά τη γέννηση του παιδιού, καθώς και της άδειας τριών (3) μηνών εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας υιοθεσίας ή αναδοχής.

δ. Περαιτέρω, προβλέπεται ρητά η εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν σε αξιώσεις, παροχές και προνόμια των συζύγων και γονέων έναντι τρίτων ή έναντι του Δημοσίου, και στην περίπτωση προσώπων του ίδιου φύλου που έχουν τελέσει μεταξύ τους γάμο ή έχουν αποκτήσει κοινό παιδί.

(άρθρο 6 - 8)

4. Επεκτείνεται η εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης και η απαγόρευση των διακρίσεων, στο πλαίσιο του ν.4443/2016, λόγω φυλής, χρώματος, καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας, χαρακτηριστικών ή έκφρασης φύλου και στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης, των κοινωνικών παροχών και των φορολογικών διευκολύνσεων ή πλεονεκτημάτων, της εκπαίδευσης, και της πρόσβασης στη διάθεση και στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται (συναλλακτικά) στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγης. **(άρθρο 9)**

5. Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με την αναγνώριση της σχέσης συζύγων μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου και της γονεϊκής σχέσης, που έχουν δημιουργηθεί στο εξωτερικό, και συγκεκριμένα προβλέπονται τα εξής:

α. Θεωρούνται υποστατοί, από τη στιγμή που έγιναν, γάμοι Ελλήνων που τελέστηκαν στο εξωτερικό με πρόσωπα του ίδιου φύλου, πριν την έναρξη ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στα προαναφερόμενα πρόσωπα που τέλεσαν γάμο στο εξωτερικό και στη συνέχεια σύναψαν σύμφωνο συμβίωσης σύμφωνα με τον ν.4356/2015, να λύσουν τον γάμο τους με διαζύγιο, διαφορετικά το σύμφωνο θεωρείται ότι δεν καταρτίστηκε.

γ. Αναγνωρίζονται στην Ελλάδα:

- η σχέση γονέα ή γονέων και τέκνου που έχει καταχωριστεί σε δημόσια έγγραφα ή δικαστική απόφαση τρίτης χώρας, ανεξαρτήτως του φύλου των γονέων και της πρόβλεψης ή μη περί δημιουργίας της εν λόγω σχέσης στην ελληνική έννομη τάξη,

- η υιοθεσία από συζύγους του ίδιου φύλου ή η υιοθεσία του παιδιού του ενός συζύγου από τον άλλο σύζυγο του ίδιου φύλου, που έχει τελεστεί στο εξωτερικό. **(άρθρα 10 - 11)**

6.α. Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων.

β. Παρατίθενται οι καταργούμενες και οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις και μεταξύ άλλων, παρέχεται η δυνατότητα σε πρόσωπα του ίδιου φύλου που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης του ν.4356/2015, να τελέσουν γάμο, με αναδρομική ισχύ από τον χρόνο τέλεσης του συμφώνου, κατόπιν σχετικής δήλωσής τους στο οικείο ληξιαρχείο. **(άρθρα 12 - 14)**

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), σε περίπτωση διεύρυνσης του αριθμού δικαιούχων των προβλεπόμενων επιδομάτων (οικογενειακό, παιδιού, ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας κλπ.) καθώς και λοιπών κοινωνικοασφαλιστικών παροχών, λόγω σύναψης γάμου, απόκτησης / αναγνώρισης τέκνου και από ομόφυλα ζευγάρια, κατ' εφαρμογή των άρθρων 3, 8, 10, 11 και 13.

Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων κλπ.).

2. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, σε περίπτωση διεύρυνσης του αριθμού δικαιούχων των προβλεπόμενων φορολογικών ελαφρύνσεων (αύξηση ορίου αφορολόγητου εισοδήματος κλπ.), συνεπεία γάμου και απόκτησης τέκνου και από ομόφυλα ζευγάρια. **(άρθρα 3, 8, 10, 11 και 13)**

Το ύψος της εν λόγω απώλειας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων κλπ.).

3. Αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Δήμων από την είσπραξη των προβλεπόμενων παραβόλων για την έκδοση της άδειας γάμου και για την τέλεση του πολιτικού γάμου. **(άρθρα 3 και 13)** Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός δικαιούχων κλπ.).

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2024

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου